

Kabulü: 08.03.2023 tarih ve 2023-30 sayılı Senato Kararı

YÜKSEK İHTİSAS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERS YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Kısaltma ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı, Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin uygulamalı dersin uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek, uygulamalı ders uygulama koordinatörü ve sorumlu öğretim elemanının uygulamalı dersin uygulaması ile ilgili görevlerini ve öğrencilerin uymaları gereken ilke ve kuralları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönerge, Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, meslek derslerinin yurt içi ve yurt dışındaki gerçek iş ortamlarında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları uygulamalı dersin uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları, görevleri ve uyulması gereken ilke ve kuralları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge;

a) Avrupa Konseyinin mesleki yeterliliklerin karşılıklı tanınmasına ve bu bağlamda Hemşirelik Eğitiminde Minimum Standartlara ilişkin 2005/36/EC (Article 31) ve 2013/55/EU (Article 24) direktiflerine,

b) 2 Şubat 2008 tarih ve 26775 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin” 4. maddesine,

c) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. maddesinin b fıkrasına,

d) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa,

e) 2 Ekim 2017 tarihli ve 30198 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Yüksek İhtisas Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”

f) 17 Haziran 2021 tarih ve 31514 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Kısaltma ve Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede adı geçen;

- a) Üniversite: Yüksek İhtisas Üniversitesi'ni,
- b) Fakülte: Sağlık Bilimleri Fakültesi'ni,
- c) Bölüm: Hemşirelik Bölümü'nü,
- d) Yönetim Kurulu: Fakülte Yönetim Kurulunu ifade eder.
- e) Uygulamalı Ders Uygulaması: Öğrencilerin meslek dersleri kapsamında kazandıkları teorik bilgilerini pekiştirmek, laboratuvar uygulamaları sırasında edindikleri becerilerini geliştirmek ve uygulamaya aktarabilmelerini sağlamak, mezuniyetten sonra görev yapacakları iş yerlerindeki sorumluluklarını, ilişkileri, örgütsel yapıyı ve çalışma süreçlerini tanımalarını sağlamak ve meslek yaşamına hazırlamak amacıyla yurt içi veya yurt dışı gerçek iş ortamlarında öğretim elemanı sorumluluğunda yapılan uygulamalardır.
- f) Uygulamalı Ders Alanı: Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı tarafından uygun görülen yurt içi ve/veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlar (Aile Sağlığı Merkezi, Toplum Sağlığı Merkezi gibi) ile dersin gereği olarak Hemşirelik Bölümü'nün uygun gördüğü diğer kurumlar (Okul, işyeri, halk eğitim merkezi gibi) ve Yüksek İhtisas Üniversitesi'nin anlaşmalı olduğu kurumlar.
- g) Uygulamalı Ders Koordinatörü: Hemşirelik Bölümü uygulamalı dersin uygulamasının koordinasyonundan sorumlu öğretim elemanı/elemanlarıdır.
- h) Sorumlu Öğretim Elemanı: Hemşirelik Bölümü Lisans programında yer alan zorunlu ve/veya seçmeli derslerin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesinden sorumlu öğretim elemanı/elemanlarıdır.
- ı) Öğrenci Mesleki Gelişim Dosyası: Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrenciye eğitim- öğretim süresince kazandırılması hedeflenen bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerileri kapsayan dosyayı ifade eder

İKİNCİ BÖLÜM

Sorumlu Öğretim Elemanının Sorumluluk ve Görevleri

Sorumlu Öğretim Elemanının Sorumluluk ve Görevleri

MADDE 5- (1) Uygulamalı dersin uygulamasından sorumlu öğretim elemanının görev ve sorumlulukları;

- a) Öğrencileri uygulamalı dersin uygulamasıyla ilgili ilke ve sorumluluklar, uygulama alanları, uygulama zamanı ve süresi hakkında bilgilendirmek ve imza karşılığı tebliğ etmek,
- b) Dersin öğrenim hedeflerine uygun şekilde öğrencinin uygulama rotasyonunu yapmak,
- c) Uygulamalı dersin uygulaması sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlamak, eğitim vermek ve uygulamalarını kolaylaştırmak, uygulamanın başlangıcında öğrencilere yeterli süre içerisinde oryantasyon yapılması için gerekli düzenlemeleri yapmak,

- d) Öğrencilerin uygulama için ihtiyacı olan araç-gereçleri temin edebilmeleri için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- e) Öğrencilerin çalışmalarını kendilerine daha önce verilen ilke, kurallar ve sorumluluklar doğrultusunda değerlendirmek ve denetlemek,
- f) Öğretim elemanının bulunmadığı uygulama alanlarında öğrenciden sorumlu hemşire ve/veya diğer ilgili personelin öğrenci uygulamalarını değerlendirmesine ilişkin formları hazırlamak, uygulama sonrası bu formları değerlendirmek,
- g) Öğrenci uygulamalarına ilişkin her türlü belgenin (bakım planları, devam çizelgesi, öğrenci raporları gibi) en az beş yıl süre ile ilgili Anabilim Dalı'nda saklanmasını sağlamak,
- h) Uygulamada karşılaşılan sorunları Uygulamalı Dersler Koordinatörü aracılığıyla Hemşirelik Bölüm Başkanlığına iletmek ve sorunun çözümü için ilgili kişilerle görüşmek (klinik ya da sahadaki personel gibi),
- i) Öğrencilerin uygulamalarını “Yüksek İhtisas Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”, “Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi” ne uygun şekilde yapmalarını sağlamak için gözetim ve denetimlerini sürdürmektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamalı Dersin Uygulamalarının Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

Uygulamalı Dersin Uygulamalarının Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

MADDE 6- (1) Öğrenciler uygulamalı dersin uygulamalarını Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü eğitim-öğretim programı kapsamında gerçekleştirirler. Uygulamalı dersin uygulamalarının düzenlenmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesinden sorumlu öğretim elemanı ve uygulamalı dersler koordinatörü sorumludur.

Ön Koşul

MADDE 7- (1) HEM 102 Hemşirelik Esasları dersi ön koşullu bir derstir. Bu dersten başarılı olamayan veya devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenci, üst sınıflardan hiçbir uygulamalı meslek dersini alamaz.

(2) HEM 201 İç Hastalıkları Hemşireliği, HEM 202 Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, HEM 303 Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği, HEM 306 Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve HEM 402 Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersleri ön koşullu derslerdir. Bu derslerden devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenci, HEM 400 Hemşirelik Meslek Dersleri Uygulaması dersini alamaz.

Süre

MADDE 8- (1) Uygulamalı dersin uygulamasının süresi her meslek dersinin pratik saatine uygun olarak belirlenir.

Uygulama Alanları

MADDE 9- (1) Yurt içi ve/veya dışı uygulamalı dersin uygulama alanları, ilgili dersi yürüten Anabilim Dalı tarafından belirlenir ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı tarafından resmi yazışmalar yürütülür.

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası ve Aşılar

MADDE 10- (1) Yurt içinde yapılacak uygulamalı dersin uygulamaları için öğrencilere “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” yapılması, Yüksek Öğretim Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği’ne tabidir. Erasmus+ kapsamında ve yurt dışında yapılacak uygulamalı dersin uygulamalarında ise “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” öğrencinin sorumluluğundadır.

MADDE 11- (1) Sorumlu öğretim elemanı tarafından öğrenciler, uygulama sırasında iğne batması ve delici-kesici araçlar ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı aşılannmaları için bilgilendirilir. Aşılanna öğrencilerin sorumluluğundadır.

MADDE 12- (1) Uygulamalı ders uygulamaları sırasında kaza gibi acil bir durum söz konusu olduğunda öğrencinin durumu ailesine ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına bildirilir.

Uygulamalı Ders Uygulamaları İle İlgili Zorunluluklar

MADDE 13- (1) Öğrenciler, Hemşirelik Bölümü ders programında belirtilen yarıyıl, tarih ve uygulama alanlarında uygulamalı dersin uygulamalarını gerçekleştirirler. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının onayı olmadan uygulama zamanı ve yerinde değişiklik yapamaz.

Mesleki Gelişim Dosyası

MADDE 14- (1)

Öğrenciler eğitim- öğretim süresinde tamamlamak zorunda olduğu mesleki gelişim dosyasını her uygulamalı ders uygulaması sırasında bulundurmak zorundadır. Bu dosyada, Hemşirelik Bölümü tarafından belirlenen içerik yer alır. Mesleki gelişim dosyası öğrencilerin birinci sınıftaki ilk Uygulamalı Ders Uygulaması öncesinde Hemşirelik Bölümü tarafından öğrencilere verilir. Öğrenci Uygulamalı Ders Uygulamaları sürecince mesleki gelişim dosyasının kullanımından ve korunmasından sorumludur. Öğrencinin gerçekleştirdiği çalışması Uygulamalı Ders Uygulamasından sorumlu öğretim elemanı tarafından imzalanır.

Üniforma Düzeni

MADDE 15- (1) Öğrenciler, uygulamalı dersin uygulamaları sırasında dersin gereğine uygun olarak Hemşirelik Bölümü tarafından belirlenen üniformayı giymek zorundadırlar.

Devam Zorunluluğu

MADDE 16- (1) Öğrenciler uygulamaların %80’ine katılmak zorundadırlar. Uygulamanın %20’sinden fazlasına katılmayan öğrenci devamsız kabul edilip, ilgili uygulamadan başarısız sayılır. Raporlu ve izinli olunan günler uygulamadan sayılmaz. Raporlu olunan günler uygulama süresinin %20’sini geçerse öğrenci başarısız sayılır.

MADDE 17- (1) Uygulamalı dersin uygulamalarına devam zorunlu olup, öğrencilerin uygulamaya devamı “Uygulamaya Devam Çizelgesi” ile takip edilir. Herhangi bir nedenle uygulamaya katılmayan öğrencinin mazeretini belgelemesi gerekmektedir.

Uygulamalı Dersin Uygulamalarının Değerlendirilmesi

MADDE 18- (1) Uygulamalı dersin uygulamaları “Yüksek İhtisas Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’ ne göre değerlendirilir. Değerlendirme beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları gibi nesnel ölçüm araçları kullanılarak öğretim elemanlarınca yapılır ve “uygulamalı dersin uygulama notu” verilir. Uygulamalı dersin uygulama notunun 100 (yüz) tam puan üzerinden en az 50 (elli) olması zorunludur. Uygulamalı dersin teorik ve/veya uygulama kısmından başarısız olan öğrenci ders tekrarı yapar; dersin teorik ve uygulama kısımlarının ikisine birden devam etmek zorundadır.

MADDE 19- (1) Değerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi dersin ilgili sorumlu öğretim elemanları tarafından öğrencilere uygulamalı dersin uygulamasının başında duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğrencilerin Uygulamalı Dersin Uygulamaları Sırasında Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

Öğrencilerin Uygulamalı Dersin Uygulamaları Sırasında Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

MADDE 20- (1) Uygulama Öncesi Uygulanması Gereken Kurallar

- Öğrenci, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini, uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle yükümlüdür.
- Öğrenci, Hemşirelik Bölümü tarafından uygulama öncesi önerilen aşuların yapıldığını belgeledirir.
- Öğrenci, Hemşirelik Bölümü tarafından belirlenen üniformayı temin etmekle yükümlüdür.

MADDE 21- (1) Uygulama Sırasında Uygulanması Gereken Kurallar

- Öğrenci, uygulama alanında üniforma giymek ve öğrenci kimlik belgesini görülebilir şekilde takmak zorundadır.
- Öğrenci ilan edilen yer, zaman ve sürelerde uygulama alanında bulunur. Hastalık, kaza gibi acil hallerde öğrencinin mazereti dikkate alınarak uygulamaya alınır, ancak mazeretsiz olarak uygulamaya 30 dakikadan geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.

- c) Öğrenci gün içinde uygulama tamamlanmadan uygulama alanından ayrılamaz. Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği tespit edilen öğrenciler, o gün için uygulama yapmamış sayılır.
- d) Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği uygulamalı dersin uygulamaları sırasında da geçerlidir.
- e) Öğrenci kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve ailesi için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.
- f) Öğrenci uygulama gereği kendisine teslim edilen araç-gereci özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür.
- g) Öğrenci, uygulamalı dersin uygulamasını uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.
- h) Öğrenci, uygulamalı dersin uygulamasını dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda sorumlu öğretim elemanı, öğretim elemanının olmadığı durumlarda ise ilgili birimin hemşiresi denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder.
- i) Öğrenci uygulama sırasında öğretim elemanı ya da klinik hemşiresi olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz, hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem (intravenöz kateter yerleştirme gibi) uygulayamaz.
- j) Öğrenci uygulama esnasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle ilgili dersin öğretim elemanına ve uygulama alanı sorumlu hemşiresine bildirerek olayı rapor eder.
- k) Öğrenci, uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar ve yalnızca gerektiğinde kullanır.
- l) Öğrenci, uygulamalar sırasında uygulama alanı yetkilisi, öğretim elemanı ve hastadan izin almaksızın, ev ziyaretlerinde ise birey ve/veya aile onayı almaksızın görsel ya da işitsel kayıt almaz.
- m) Öğrenci uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunmaz, kişiye özel bilgileri ifşa etmez.
- n) Öğrenci, hasta ve/veya refakatçisinin dışarıdan temin edilmesi gereken herhangi bir malzeme, yiyecek, ilaç gibi ihtiyaçları için aracı olamaz.
- o) Öğrenci uygulama sırasında kliniğe ve sahaya ziyaretçi kabul etmez, uygulama yaptığı alanın dışında herhangi bir yere ziyarete gidemez.
- p) Öğrenci öğle yemeği için bakımından sorumlu olduğu hastasını diğer öğrenci ve/veya klinik hemşiresine teslim ederek uygulama alanından ayrılır.
- q) Öğrenci uygulamalı dersin uygulaması sırasında ya da sonunda sorumlu öğretim elemanı tarafından istenen hemşirelik bakım planları, gözlem gibi raporlarını sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer ve Son Hükümler Yenileme

MADDE 22- (1) Bu yönerge, “Yüksek İhtisas Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”nde yapılan değişiklikler doğrultusunda yenilenebilir.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 23- (1) Bu yönergede yer almayan uygulamalara ilişkin durumlarda; “Yüksek İhtisas Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”, “Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi”, “Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartı ile Üniversite Senatosunun kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu yönerge, Yüksek İhtisas Üniversitesi Senatosu’nun onayladığı 08.03.2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu yönergenin hükümleri, Yüksek İhtisas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı tarafından yürütülür.